



**"Ābeļu šķirņu ražība, augļu kvalitāte un darba patēriņš
vainaga veidošanā uz dažādiem ābeļu potcelmiem"**
LAD 240118/P5 (Lote Nr. 5)



**"Jauno, kraupja izturīgo ābeļu šķirņu
pārbaude dažādos Latvijas reģionos"**
LAD 240118/P6 (Lote Nr. 4)

Demonstrējumu projektu pēdējais gads!





AUGLKOPIBA

ĀBOLU SEZONA LATVIJAS DĀRZOS 2021



Lietanie laikapstākļi ap ziedēšanas laiku deršvada reģionos, arī Sēlijā, traucēja lauku veidā augu aizsardzības pasākumus, tostarp kraupja ierobežošanai. Primārais infekcijas attīstības laikā lietaini bija pat dažu dienu nobīde no veidam. Tas vēlāk, izvērtējot lēmumu saskaņā ar sistēmas prognozes un tās brīdinājumus, bija jāatceļ. Lēmumi, kuri no svara tas bija arī bioloģiskie saimnieciskie (ja vispār kaut kas tiek darīts augu aizsardzībā), jo sistēmas (arstājot) preparātu viņu rīcībā nav. Nātriju daudzums bija dažviet tāds, ka dārzā tika izvērtēti un pat neesajam bija tikt dārzā ar tehniku, lai veiktu kopšanas darbus.

**Būtu jāpārskata
augu aizsardzības stratēģija**

Iespējams, iepriekš minētais, kā arī ieteikumi ziedēšanas vēso laiku apstākļos, kas radījis lielākas atšķirības starp agrāku un vēlākajiem sākumiem, kā arī pierādītu efektīvu preparātu trikotēm. Ja ar sistēmas lēmumiem, kas sabojāja lielu daļu dārzos ne vienā vienā saimniecībā. Pērn vairāk bija pieejami bioloģiskie kontaktinsekti, kas ir tieši jāatpazīst, samērot kārtējiem. Jauno selektīvo sistēmas iedarbības preparātu efektīvāku arī vērtējama. Trikot arī praktiskās pieredzes to izmantošana, tostarp – kā tieši kontaktinsektos laikapstākļos.

Iespējams, būtu jāpārskata augu aizsardzības līdzekļu (insekticīdu) lietotības stratēģija – negaidīt, līdz visā dārzā būtu ziedēt. Ja nepieciešams, augļos būtu vajadzīga, tiklīdz konkrēti šķirne būd ziedēt (visā ziedlappas). Tam gan atkal vajadzīgi vairot priekšnosacījumi. Šķirēm jābūt jābūt tādās kā blokos, apvienojot vairāk vai mazāk vienlaikus ziedošas šķirnes. Problematiskā var būt tas, ka bloka ietvaros var atšķirties šķirnes pēc to augļu iekāšanās laika. Ābeļu šķirņu dārzā blokiem jābūt savstarpēji nerobežotiem (aizsargātājiem, attālumam), lai miglojumu varētu veikt, nekārtējot apputekšņatāļkukaiņiem – varbūt izvēloties arī diennakts tumšo laiku vai arī izmantojot tā saukta baltā saraksta miglotājus, kas ļautu smidzinājamam veikt ļoti precīzi, mazinot smidzinājuma nevēlamu nokļūšanu vidē ārpus mērķa objekta (tas prasa investēt modernizācijā).

Sezonas sākumā, ja pērnās lapas ple zara ir noturīgas, saskatāmas laputu darbības sekas. Pirms pumpuru plaukšanas šādus zarus labāk izgrūst un savākt ar visiem zmojojumiem katēķļiem.

Aizvadītais gads Latvijas dārzos bija ļoti atšķirīgs no iepriekšējiem. Ari katrs nākamais būs citāds un sniegs citas mācības. Iespējams, vērojamas arī kādas klimatiskas izmaiņas. Tas šobrīd vairāk skar dārzus dienvidu kaimiņu tuvumā, kur pavasarī iestājas it kā nedaudz agrāk. Lai cik tas būtu divaini, 2021. gada ziemā tur bija visaukstākais laiks, tā ka pat persiku ziedpumpuri vietām izsala. Ziemas aukstums šajos novados augļkopjiem liek pārvērtēt ābeļu šķirņu izvēli, nopietnāk vērtējot to ziemcietību.

EDGARS RUBAUSKIS
Dārzkopības sistēmas

Laikapstākļu ietekme pavasarī

Vietās, kur pavasarī tās steidzīgākas, arī augu koki, tostarp ābeles, gan mostas, gan gatavas ziedēt agrāk. Tas 2021. gadā izpēlēja, varētu teikt, ļaunu joku, jo agrināto šķirņu ziedēšanas laika iestājas tādi laikapstākļi, ka pat bites nelidā no stropa laukā. Ābeles ziedēja, bet vēlāk lēla daļa, sevišķi agrāk ziedošo šķirņu kā 'Auksis', neapputekšņotie ziedu un augļziedu nobīra. Augļziedu nobīde, neveidojoties augļi sēklām, norādīja, ka nebija noticis apputekšņošanas process. Tas noteikti nav attiecīnāms tikai uz apputekšņatāļkukaiņu mazskaitīgumu, bet arī citiem apstākļiem tā laikā. Kaut kas līdzīgs ticis novērots arī Vidzemē silnākos dārzos ielokos, aizvēni, kur koki bija varbūt par kādām dažām dienām attīstībā steidzīgāki salīdzinājumā ar atklāta dārzu vietu, kur tad arī izpaudās strauja laikapstākļu pasliktināšanas ietekme. Salau pērn tā laikā nebija, arī augstas temperatūras ne, bet bija lietains, vējains un pavēss. Citviet dārzos un dārzu vietās, kur kādu noteiktu iemeslu dēļ ziedēšana kavējās, ziedu apaugļošanās un ražas veidošanās problēmas netika pat novērotas.

AGRO TOPS | M A R T S | 2022

Aicināts ikviens ņemt dalību lauku dienās, saskatīt atšķirīgo un varbūt noderīgo!

Ar ko demonstrējums atšķiras no izmēģinājuma?

Var atšķirties potcelmi demonstrējuma vietās, nav to atkārtojumi.

Piemēram, ābelēm situācija vienai šķirnei trīs dažādās saimniecības atšķiras pēc augu vecuma, kopšanas, audzēšanas vietas apstākļiem, kā arī veiktajiem koku vainagu veidošanas principiem un tam veltītā laika.

Šķirņu un potcelmu kombināciju, dārzu sistēmu ietekme uz ražību, augļu kvalitāti un vainaga veidošanā ieguldītā darba efektivitāti saimniecībā Vidzemē (2021.g.)

| Šķirne | Potcelms | Ražība, t/ha | Augļu kvalitāte, balles 0-9 | Ražas un vainaga veidošana patērētā laika attiecība, tonnas /stundas |
|--------------|-----------|--------------|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Auksis | P 59 | 7,6 | 9 | 0,18 |
| | P 60 | 41,7 | 7 | 0,17 |
| | Pūre-1 | 20,2 | 9 | 0,32 |
| Zarja Alatau | M.26 | 24,0 | 4 | 0,05 |
| | P 59 | 5,1 | 4 | 0,08 |
| | P 60 | 17,7 | 8 | 0,05 |
| Sinap | Pūre-1 | 7,6 | 5 | 0,06 |
| | P 59 | 5,1 | 6 | 0,12 |
| | Orlovskij | P 60 | 17,7 | 7 |
| Orlovskij | Pūre-1 | 25,3 | 7 | 0,20 |

Jau paspējām satikties pirms Lieldienām!

Lauku diena ābeļu šķirņu demonstrējumam Latgalē

z/s «Ievulejas», Brāslava, Susāju pag., Balvu nov.



19. maijs, sākums 11.00

Dārzu diena Sēlijā

SIA «Poceri», Lone, Jēkabpils nov.



16.jūnijā, sākums plkst. 11.00

Lauku diena ābeļu šķirņu un tehnoloģiju demonstrējumiem ZiemeļVidzemē

z/s «Kurpnieki», Smiltenes nov.

Tiek rīkota demonstrējumu lauku diena abiem ābeļu projektiem



14. jūlijs, sākums 10:00

Dārzu diena ābeļu tehnoloģiju demonstrējumiem Raudā

z/s «Eglāji», Rauda, Tukuma nov.



Kopā ar projektiem:

«Savietojamības un datu analīzes sistēma lauksaimniecībā» jeb ATLAS un
«Inovatīvi, ekonomiski pamatoti risinājumi ābeļu un aveņu ražošanas efektivitātes un augļu kvalitātes paaugstināšanai»



NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020



Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests



EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

22. jūlijs, sākums 10:00

Dārzu diena upeņu un ābeļu demonstrējumos Rīgas reģionā

z/s «Ķenteni», Ķeipenes pag., Ogres nov.

tiek rīkota kopā ar demonstrējumu: "Krūmogulāju šķirņu piemērotība dažādām audzēšanas tehnoloģijām"



Droši vien **jūlijā**, ķiršu laikā

Dārzu diena demonstrējumiem ķiršiem, bumbierēm un ābelēm

z/s «Lejasdārzi», Dārznieki, Snēpeles pag., Kuldīgas nov.

Tiek rīkots kopā ar demonstrējumu: **“Latvijas apstākļiem piemērotu bumbieru, plūmju un/vai ķiršu šķirņu izdalīšana”**,
LAD līguma Nr.: LAD 240118/P7



18. augustā, sākums plkst. 11.00

Lauku diena ābeļu šķirņu un potcelmu demonstrējumam Vidzemē

z/s «Jaunbrēmeles», Valmieras nov.



22.septembrī, sākums plkst. 10.00

Lauku diena ābeļu šķirņu un tehnoloģiju demonstrējumiem Kurzemē

z/s «Mucenieki», Jaunlutriņi., Saldus nov.

Tiek rīkota demonstrējumu lauku diena abiem ābeļu projektiem



Vēl arī tiksimies:

z/s «Eži», Krāslavas nov.

z/s «Gaidas», Jelgavas nov.



Aicinām sekot aktuālajam: <https://fruittechcentre.eu/lv>



“Latvijas apstākļiem piemērotu bumbieru, plūmju un/vai ķiršu šķirņu izdalīšana” LAD 240118/P7 (6. lote)

Demonstrējuma vietas:

1. Z/s “Lejasdārzi” (Kuldīgas nov.) - bumbieru un ķiršu šķirņu demonstrējums.
2. Z/s “Vīksnas-1” (Kandavas nov.) - plūmju šķirņu demonstrējums.
3. Z/s “Gaidas” (Jelgavas nov.) - plūmju un ķiršu šķirņu demonstrējums.
4. Z/s “Ķirši” (Rēzeknes nov.) - bumbieru un ķiršu šķirņu demonstrējums.
5. Z/s “Sprogas” (Alūksnes nov.) - plūmju šķirņu demonstrējums.





“Krūmogulāju šķirņu piemērotība dažādām audzēšanas tehnoloģijām” LAD 240118/P8 (7. lote)

Z/s “Ķentēni” (Ogres nov.) - upenes, integrētā audzēšana.

Lauka diena 22. jūlijs, sākums 10:00

SIA “Krogzeme” (Limbažu nov.) – upenes, bioloģiskā audzēšana.

Z/s “Mucenieki” (Saldus nov.) – jāņogas, ērkšķogas, integrētā audzēšana.

SIA “Staķi” (Ķekavas nov.) - upenes, bioloģiskā audzēšana.





“Latvijā izmantoto avenu un/vai zemeņu audzēšanas tehnoloģiju un šķirņu piemērotības izvērtējums” LAD 240118/P9 (8. lote)

Demonstrējumi zemenēm:

IK “Migl Dārzi” (Kuldīgas nov., Laidu pag.) – zemeses plēves seguma siltumnīcā.

Lauka diena 26.maijā.

SIA “Lepšas” (Rundāles nov., Lepšas) – zemeses augstajos plēves tuneļos.

Lauka diena maijā vai jūnijā.

SIA “Lubeco” (Talsu nov., Ārlavas pag.) – zemeses lauka apstākļos intensīvā audzēšanas tehnoloģijā.

Lauka diena jūnijā vai jūlijā.



Demonstrējumi avenēm:

SIA "Skoru dārzi" (Tukuma nov., Tumes pag.) – rudens avenes augstajos plēves tuneļos .

Lauka diena rudens sākumā.

SIA "Staki" (Ķekavas nov., Pulkarne) - avenes lauka apstākļos bioloģiskajā audzēšanas sistēmā.

Lauka diena jūlijā.

SIA "Berry Tours" (Apes nov., Gaujienas pag.) – vasaras avenes lauka apstākļos integrētajā audzēšanas sistēmā.

Lauka diena jūlijā.



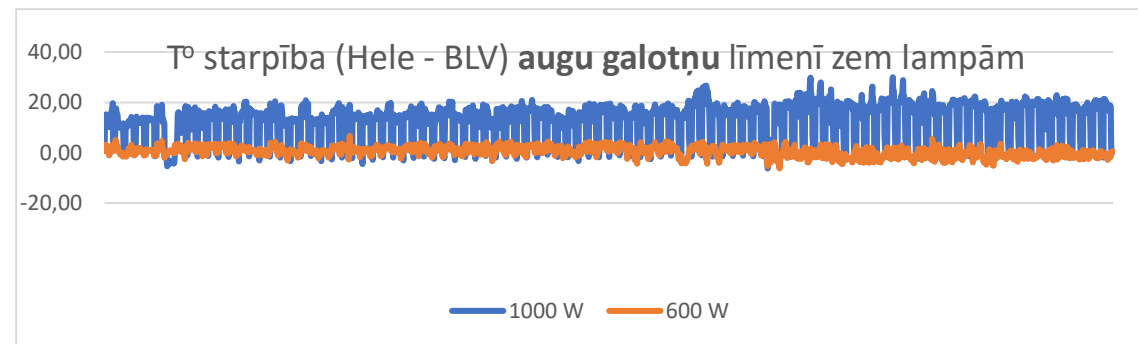


DEMONSTRĒJUMI DĀRZEŅIEM

“Ilgtspējīgu tehnoloģiju ieviešana dārzeņu audzēšanā augsnes auglības celšanai un efektīvai resursu izmantošanai” LAD 240118/P11 (10. lote).
Demonstrējuma vietas: IK Lienas Mucenieces saimniecībā „Puteņi” un ZS „Strautmaņi”, Kaibala, Lielvārdes nov. **Lauka diena augusta beigās.**



“Dārzeņu audzēšanas augsto tehnoloģiju ieviešana modernajās siltumnīcās” LAD 240118/P12 (11. lote). Demonstrējuma vieta: SIA „Mārupes siltumnīcas”. **Lauka diena rudenī (oktobris/novembris).**



Publikācijas

- Grāvīte I. (2021). Kā sekmīgi ierīkot kaulenķoku dārzu. Profesionālā Dārzkopība. - Nr. 2(15), 19.-23.lpp.
- Strautiņa S., Laugale, V. (2021). 2021. gada sezona ogu dārzos. Profesionālā Dārzkopība. - Nr. 2(15), 34.-36.lpp.
- Strautiņa S., Laugale, V. (2021). 2021. gada ogu audzēšanas sezona. Agrotops, Nr. 11(291), 62.-64.lpp.





Aicinām sekot aktuālajam:

<https://fruittechcentre.eu/lv>

<https://www.darzkopibasinstituts.lv/lv/notikumi/>

<https://www.facebook.com/auglkopibasinstituts/>

<https://www.laas.lv/lv/>